

Zwarte Parel Rotterdam

Studio Rolf.fr i.s.m. Zecc Architecten

Het 169 Klushuizenproject, het verkopen van zogenaamde 'klushuizen' aan particulieren, blijkt een waardevol instrument te zijn om achterstandswijken te revitaliseren. De kopers zijn helemaal vrij om te bepalen hoe hun woning gestalte krijgt en wonen ruim én betaalbaar in de stad. Dit klushuis is getransformeerd tot een bijzonder moderne woning, waarin ruimtelijkheid en continuïteit van open functies centraal staan.

Auteur Eleonoor Jap Sam Fotograaf Frank Hanswijk

Het sculptuur is volledig opgebouwd uit aan elkaar geschroefde smalle balken, die zowel de constructie als de afwerking vormen.

Bewoners Yffi van den Berg en ontwerper Rolf.fr gebruikten een pand in een achterafstraatje van Rotterdam-Zuid, dat ruim dertig jaar leegstond, als huls voor een geheel nieuwe woning. Daarbij namen ze rigoureuze stappen: alle bestaande wanden en vloeren zijn gesloopt, waardoor er een ruimte ontstond van 5 bij 10 tot 11 meter. In en op de huls zijn drie verschillende werelden

gestapeld: atelier, woning en daktuin. Het atelier op de begane grond heeft een vrije hoogte van vijf meter, en is zo ruimtelijk mogelijk gehouden, door alle voorzieningen langs de wand te organiseren. De achterzijde van het atelier grenst aan een besloten bamboetuin. Op de hierboven gelegen verdiepingen is het woongedeelte gesitueerd, dat bestaat uit een aaneenschakeling van halfopen functies:

wonen, eten, koken, studeren, slapen, opbergen en douchen. Op de bovenste verdieping is het oude pannendak verwijderd, waardoor een groot dakterras is ontstaan. De daar geplaatste glazen kas bevat een ligbad en biedt een prachtig uitzicht over de stad. Uitgangspunt van het interieurconcept en de nieuwe indeling is een enorm sculpturaal element, dat

het woongedeelte opdeelt in verschillende plekken zonder dat er afgesloten vertrekken ontstaan. De sculptuur is opgebouwd uit een aaneenschakeling van kleine houten latten, die zowel de constructie als de afwerking vormen. Het interieur dat zo is gerealiseerd, fascineert door de grote mate van ruimtelijke abstractie. Deze wordt nog eens extra versterkt doordat alle overbodige traphekken, balu-

strades en deuren zijn weggelaten, waardoor vloeren, wanden, trappen en plafonds naadloos in elkaar overlopen. Dit Escher-achtige spel van perspectief, zichtlijnen, (hangende) volumes, doorkijkjes, vides en trapgaten is versterkt door het sobere maar effectief gekozen kleurenpalet: zwart, wit en drie grijs tinten, gecombineerd door het robuuste karakter van de bestaande bakstenen muren met onafgewerkt gelaten bouwsporen, en diep blauwachtig plaatstaal voor enkele meubelen en vloerdelen. Na lange tijd als architect te hebben gewerkt, onder meer bij Zecc Architecten in Utrecht, legt Rolf zich

.....
Er is een verrassende mix gecreëerd tussen bestaand en nieuw, tussen interieur en exterieur
.....

nu meer toe op het ontwerpen van meubelen. In zijn meubelstukken spelen ruimtelijkheid, sculpturaliteit en contrasten, net als in dit woonhuis, een belangrijke rol. Het herbestemmen en transformeren, het doorsnijden en het opnieuw combineren, zorgen voor een bijzondere gelaagdheid tussen historie, tijd, traditie en hedendaags ontwerp. Het interieurontwerp speelde een belangrijke rol bij de uiteindelijke vormgeving van de honderd jaar oude voorgevel, waarvoor Rolf.fr samenwerkte met Zecc Architecten. De bestaande gevel is volledig zwart geschilderd, om op deze manier een nieuwe basislaag te creëren die als ondergrond dient voor de nieuwe gevelcompositie. Nadat het interieurontwerp definitief was, is bepaald waar vanuit het interieur nieuwe openingen in de gevel zouden worden aangebracht. De nieuwe gevelopeningen zijn zo gesitueerd dat ze aansluiten op de zichtlijnen in de woning en snijden daarmee door de oorspronkelijke raampartijen heen. De nieuwe gevel en het interieur tonen hoe innovatief kan worden omgegaan met herbestemming van bestaande historische panden. Er is een verrassende mix gecreëerd tussen bestaand en nieuw, tussen interieur en exterieur met behoud van een

eigen unieke identiteit. De Zwarte Parel is door haar gebruikers getransformeerd tot een hedendaags uniek woonhuis, waarin het heden en het verleden elkaar op een geheel natuurlijke wijze treffen.

Opdrachtgever Rolf.fr en Yffi van den Berg
Interieurontwerp Studio Rolf.fr, Rotterdam
Ontwerp gevel Studio Rolf.fr, Rotterdam, in samenwerking met Zecc Architecten, Utrecht
Projectteam Rolf.fr, Yffi van den Berg en Marnix van der Meer
Aannemer Eugene Schenkels, Zwartewaal
Interieurbouwer Eugene Schenkels, Zwartewaal en De Bouwflip, Rotterdam
Meubelontwerp Studio Rolf.fr, Rotterdam
Elektrische installaties Eugene Schenkels, Zwartewaal
Verlichting standaard tl-armaturen als indirecte verlichting
Vloeroppervlakte 170 m²
Start ontwerp januari 2008
Start bouw december 2008
Oplevering september 2010

Op enkele plaatsen prikken de nieuwe transparante vensters door de historische gevel naar buiten.